

**UCHWAŁA Nr XXI/356/15
RADY MIASTA BYDGOSZCZY
z dnia 25 listopada 2015 r.**

w sprawie przyjęcia Programu współpracy Miasta Bydgoszczy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w roku 2016.

Na podstawie art. 5 a ust.1 i 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118, poz. 1138 i poz. 1146 oraz z 2015 r. poz. 1255 i poz. 1339).

uchwala się, co następuje :

§ 1. Przyjąć Program współpracy Miasta Bydgoszczy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w roku 2016 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

dr Zbigniew Sobociński

UZASADNIENIE

1. Przedmiot regulacji:

Podjęcie uchwały Rady Miasta Bydgoszczy w sprawie przyjęcia *Programu współpracy Miasta Bydgoszczy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w roku 2016*. Powyższe zgodne jest z art.5a ust. 1 i 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

2. Omówienie podstawy prawnej:

Zgodnie z art. 5 a ust.1 i 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118, poz. 1138 i poz. 1146 oraz z 2015 r. poz. 1255 i poz. 1339) organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwala roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 w terminie do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu. Roczny program zawiera zasady i formy współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

3. Konsultacje wymagane przepisami prawa (łącznie z przepisami wewnętrznymi):

Projekt Programu został przedstawiony do konsultacji organizacjom pozarządowym i innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego oraz Radzie Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy, w sposób zgodny z uchwałą Nr LXXIII/1105/10 Rady Miasta Bydgoszczy z dnia 22 września 2010 r. w sprawie *określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub radą działalności pożytku publicznego, projektów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących ich działalności statutowej*. Konsultacje przeprowadzono w terminie od 7 do 28 września 2015 r. We wskazanym wyżej terminie w konsultacjach wzięło udział kilkanaście organizacji pozarządowych.

Na podstawie art. 5a ust. 2a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie Rada Działalności Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy wydała pozytywną opinię dotyczącą projektu *Programu współpracy Miasta Bydgoszczy*.

z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w roku 2016.

4. Uzasadnienie merytoryczne:

Roczny program współpracy jest najważniejszym dokumentem regulującym współpracę Miasta Bydgoszczy z organizacjami pozarządowymi lub innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Projekt uchwały stanowi więc wypełnienie ustawowego obowiązku wynikającego z ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz lokalnych potrzeb w tym zakresie.

Projekt Programu współpracy został opracowany przez zespół ds. *przygotowania projektu Programu współpracy Miasta Bydgoszcz z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2016 roku* powołany Zarządzeniem Prezydenta Miasta Bydgoszczy. W skład zespołu weszli przedstawiciele wydziałów, Biura Kultury Bydgoskiej Urzędu Miasta Bydgoszczy oraz Rady Działalności Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy. Projekt opracowano z uwzględnieniem uwag i propozycji przedstawionych przez wydziały i biura Urzędu Miasta Bydgoszczy, miejskie jednostki organizacyjne jak również Radę Działalności Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy.

5. Ocena skutków regulacji:

Na realizację Programu w 2016 r. planuje się przeznaczyć kwotę 36.392.372,00 zł. Ostateczną wysokość środków przeznaczonych na realizację zadań publicznych w ramach Programu określać będzie budżet Miasta na rok 2016.

Realizacja uchwały będzie skutkować wydatkowaniem środków z budżetu Miasta.

DORADCA PREZYDENTA MIASTA

Dorota Głaza
Dorota Głaza

Załącznik do uchwały
Nr XXI/356/15
Rady Miasta Bydgoszczy
z dnia 25 listopada 2015 r.

**Program współpracy Miasta Bydgoszczy
z organizacjami pozarządowymi oraz innymi
podmiotami prowadzącymi działalność pożytku
publicznego w roku 2016**

Spis treści

Rozdział I	Postanowienia ogólne.....	3
Rozdział II	Cel główny i cele szczegółowe programu.....	3
Rozdział III	Zasady współpracy.....	4
Rozdział IV	Zakres przedmiotowy.....	5
Rozdział V	Priorytetowe zadania publiczne.....	5
Rozdział VI	Formy współpracy.....	6
Rozdział VII	Sposób realizacji programu.....	8
Rozdział VIII	Wysokość środków planowanych na realizację programu.....	8
Rozdział IX	Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert.....	8
Rozdział X	Sposób oceny realizacji programu.....	9
Rozdział XI	Informacja o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji.....	9
Rozdział XII	Sposób informowania o działaniach realizowanych przez samorząd i organizacje pozarządowe.....	10
Rozdział XIII	Okres realizacji programu.....	11

Rozdział I

Postanowienia ogólne

Ilekoć w Programie jest mowa o :

1. **„dotacji”**- rozumie się przez to dotację w myśl art. 127 ust. 1 pkt. 1 lit. e oraz art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, poz. 938 i poz. 1646, z 2014 r. poz. 379, poz. 911, poz. 1146, poz. 1626 i poz. 1877 oraz z 2015 r. poz. 238 i poz. 532, poz. 1117, poz. 1130, poz. 1190 i poz. 1358).
2. **„konkursie”**- należy przez to rozumieć otwarty konkurs ofert, o którym mowa w art. 11 i 13 ustawy.
3. **„Mieście”**- rozumie się przez to Miasto Bydgoszcz.
4. **„organizacjach pozarządowych”** - rozumie się przez to organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy.
5. **„Prezydencie”** – rozumie się przez to Prezydenta Miasta Bydgoszczy.
6. **„Programie”** - rozumie się przez to niniejszy Program.
7. **„Radzie Działalności Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy”**- należy przez to rozumieć organ konsultacyjny i opiniotwórczy powołany przez Prezydenta.
8. **„Radzie Miasta”** – rozumie się przez to Radę Miasta Bydgoszczy.
9. **„uchwale”** - rozumie się przez to uchwałę Rady Miasta Bydgoszczy, której załącznikiem jest niniejszy Program.
10. **„ustawie”** - rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118, poz. 1138 i poz. 1146 oraz z 2015 r. poz. 1255 i poz. 1339).

Rozdział II

Cel główny i cele szczegółowe programu

1. Program współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi jest nieodzownym elementem systemu polityki społecznej i finansowej.
2. Program określa m.in. cele, zasady, formy oraz zakres współpracy samorządu Miasta z organizacjami pozarządowymi, a także priorytety zadań publicznych, których realizacja związana będzie z udzielaniem pomocy publicznej.
3. Celem głównym Programu, jest budowanie społeczeństwa obywatelskiego poprzez współpracę pomiędzy administracją publiczną a organizacjami pozarządowymi. Program ma na uwadze w szczególności:
 - a) organizowanie, wspieranie oraz stymulowanie działań społecznych i inicjatyw obywatelskich na rzecz mieszkańców Miasta i rozwoju więzi lokalnych;

- b) rozwijanie poczucia przynależności do społeczności lokalnej Miasta;
 - c) umacnianie w świadomości społecznej poczucia odpowiedzialności za siebie, swoje otoczenie, wspólnotę lokalną oraz jej tradycje;
 - d) promocję postaw obywatelskich;
 - e) zwiększanie aktywności społecznej mieszkańców, w tym w rozwiązywanie problemów lokalnych;
 - f) przeciwdziałanie dyskryminacji i wykluczeniu społecznemu.
4. Cele szczegółowe Programu to:
- a) realizacja zadań publicznych określonych w ustawie oraz niniejszym Programie a także zwiększanie ich efektywności;
 - b) wzmocnienie pozycji organizacji pozarządowych i zapewnienie im równych szans w realizacji zadań publicznych poprzez powierzanie i wspieranie zadań z jednoczesnym zapewnieniem odpowiednich środków na ich realizację;
 - c) prowadzenie nowatorskich i efektywnych działań na rzecz społeczności Miasta oraz tworzenie systemowych rozwiązań dla ważnych problemów społecznych;
 - d) uzupełnienie działań Miasta w zakresie nieobjętym przez struktury samorządowe;
 - e) wyznaczanie strategicznych kierunków współpracy na kolejne lata.

Rozdział III

Zasady współpracy

Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi opiera się na następujących zasadach:

- a) **zasadzie partnerstwa**, w myśl której organizacje pozarządowe uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, wspieraniu sposobów ich rozwiązania oraz wykonywaniu zadań publicznych;
- b) **zasadzie efektywności** wynikającej z faktu wyboru najefektywniejszego sposobu wykorzystania środków publicznych przeznaczonych na realizację zadań zleconych organizacjom pozarządowym;
- c) **zasadzie uczciwej konkurencji** pozwalającej na udział w konkursach wielu organizacjom pozarządowym. Kryteria ocen wniosków konkursowych są identyczne dla wszystkich podmiotów a realizatorem zadania zostaje organizacja pozarządowa, która przedstawi najkorzystniejszy projekt dla mieszkańców Miasta;
- d) **zasadzie pomocniczości**, w myśl której Miasto przekazuje organizacjom pozarządowym zadania własne udzielając dotacji na ich realizację;
- e) **zasadzie jawności**, która urzeczywistniana jest poprzez udostępnianie organizacjom

pozarządowym informacji o zamiarach, celach i środkach przeznaczonych w budżecie Miasta na realizację zadań publicznych, kosztach realizacji zadań już prowadzonych oraz kryteriach i sposobie oceny projektów;

- f) **zasadzie suwerenności stron**, w myśl której Miasto i organizacje pozarządowe realizując zadania publiczne są w stosunku do siebie równorzędnymi partnerami.

Rozdział IV

Zakres przedmiotowy

Miasto współpracuje w sposób pozafinansowy i finansowy z organizacjami pozarządowymi w sferze zadań publicznych, wymienionych w art. 4 ust.1, pkt. 1-20, pkt. 22-33 ustawy.

Rozdział V

Priorytetowe zadania publiczne

1. Wspieranie działań na rzecz budowania społeczeństwa obywatelskiego i integracji europejskiej.
2. Współpraca na rzecz rozwoju organizacji pozarządowych i wolontariatu.
3. Wspieranie działań wspomagających rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.
4. Rozwój i wyrównywanie szans społecznych mieszkańców Bydgoszczy.
5. Działania na rzecz ochrony dziedzictwa przyrodniczego i środowiska.
6. Wspieranie inicjatyw na rzecz kultury i dziedzictwa narodowego.
7. Wspieranie działań w zakresie edukacji i wychowania.
8. Działania na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka.
9. Profilaktyka uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
10. Promocja zdrowia i rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.
11. Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej.
12. Wspieranie działalności na rzecz turystyki i krajoznawstwa.
13. Współdziałanie na rzecz bezpieczeństwa publicznego.
14. Udzielanie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

Rozdział VI

Formy współpracy

Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi może mieć charakter pozafinansowy i finansowy.

1. Pozafinansowe formy współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi dotyczą sfer:

a) informacyjnej, poprzez:

- administrowanie strony www.bydgoszcz.pl/informator/organizacje_pozarzadowe, na której organizacje pozarządowe mogą umieszczać komunikaty o realizowanych przez siebie projektach, imprezach, przedsięwzięciach itp.;
- prowadzenie bazy danych organizacji pozarządowych;
- informowanie o ogłoszonych konkursach ofert na realizację zadań publicznych wraz z podaną kwotą oraz o wynikach rozstrzygniętych konkursów;
- informowanie o możliwościach pozyskiwania wsparcia ze środków pozabudżetowych na działalność statutową organizacji pozarządowych;
- przekazywanie informacji o realizacji zadań publicznych za pośrednictwem mediów lokalnych i regionalnych oraz na stronie internetowej Miasta;
- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działania i współdziałania z założeniem zharmonizowania tych kierunków;
- konsultowanie z organizacjami pozarządowymi projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji;

b) organizacyjnej, poprzez:

- tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli organu administracji publicznej;
- udzielanie przez samorząd wsparcia pozafinansowego dla organizacji (pomoc merytoryczna i prawna, użyczanie sprzętu, bezpłatne udostępnianie pomieszczeń);
- pomoc w pozyskaniu lokali na prowadzenie działalności statutowej oraz preferencji w opłatach komunalnych np. czynsze, podatki itp. w zakresie przewidzianym przez przepisy prawa;
- prowadzenie wspólnych przedsięwzięć w tym na rzecz promocji Miasta;
- pomoc w organizacji sesji, kongresów, konferencji i sympozjów naukowych;
- podejmowanie inicjatyw integrujących organizacje pozarządowe;
- promocja działalności organizacji pozarządowych w tym wolontariatu;
- współpracę podczas organizacji różnorodnych imprez na terenie Miasta;
- współpracę z Radą Działalności Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy w zakresie

konsultowania i opiniowania programów i projektów aktów prawnych dotyczących sfery zadań publicznych stanowiących obszar wzajemnych zainteresowań;

- inicjowanie realizacji zadań publicznych uzupełniających systemy pomocy mieszkańcom;
- monitorowanie zmian aktów prawnych dotyczących organizacji;
- udzielanie rekomendacji dla organizacji pozarządowych oraz przyznawanie patronatu Prezydenta;

c) szkoleniowej i doradczej, poprzez:

- organizację konferencji, seminariów, warsztatów, cyklicznych debat itp.;
- doradztwo i udzielanie przez Miasto pomocy organizacjom pozarządowym (np. w przygotowywaniu projektów i pisaniu wniosków);
- angażowanie organizacji pozarządowych do wymiany doświadczeń i prezentacji;
- współpracę przy realizacji projektów finansowanych ze środków zewnętrznych;
- szkolenia tematyczne, spotkania informacyjno- konsultacyjne w zależności od zgłaszanych potrzeb (np. konsultacje z zakresu prawa, księgowości);

2. Współpraca o charakterze finansowym może odbywać się w następujących formach:

- a) powierzania wykonania zadania publicznego poprzez udzielenie dotacji na finansowanie jego realizacji;
- b) wspierania wykonania zadania publicznego poprzez udzielenie dotacji na dofinansowanie jego realizacji.

2.1 Zlecenia realizacji zadań publicznych następuje w trybie otwartego konkursu ofert, chyba że przepisy szczególne przewidują inny tryb zlecenia m.in.:

2.1.1 Na podstawie uchwały Rady Miasta w sprawie trybu i szczegółowych kryteriów oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej, mieszkańcy bezpośrednio, bądź za pośrednictwem organizacji pozarządowych mogą złożyć wniosek o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej.

2.1.2 Na wniosek organizacji pozarządowej Miasto może zlecić z pominięciem otwartego konkursu ofert, realizację zadania publicznego o charakterze lokalnym na podstawie art. 19 a ustawy w trybie tzw. „małych grantów”.

3. Utworzenie Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu przy ul. Gdańskiej 5. w celu świadczenia wszechstronnej pomocy organizacjom pozarządowym w wyżej wymienionych sferach.

4. Program ma charakter otwarty i zakłada możliwość uwzględnienia nowych form współpracy w zakresie przewidzianym przez przepisy prawa.

Rozdział VII

Sposób realizacji programu

1. Rada Miasta wytycza kierunki polityki społecznej oraz określa wysokość środków przeznaczonych na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe.
2. Za realizację Programu, przyjętego uchwałą Rady Miasta, odpowiedzialny jest Prezydent, który w celu jego koordynacji powołał w strukturach organizacyjnych Urzędu Miasta Bydgoszczy Zespół ds. Wspierania Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu.
3. Informacje związane z realizacją Programu zamieszczane są na stronie internetowej oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta.

Rozdział VIII

Wysokość środków planowanych na realizację programu

Na realizację Programu w 2016 r. planuje się przeznaczyć kwotę 36.392.372.00 zł.

Ostateczną wysokość środków przeznaczonych na realizację zadań publicznych w ramach Programu określać będzie budżet Miasta na rok 2016.

Rozdział IX

Tryb powoływania i zasady działania komisji konkursowych do opiniowania ofert w otwartych konkursach ofert

1. Komisję konkursową powołuje Prezydent w drodze zarządzenia.
2. W skład komisji konkursowej wchodzi przedstawiciele Prezydenta oraz osoby wskazane przez organizacje pozarządowe nie biorące udziału w konkursie.
3. Równocześnie z publikacją ogłoszenia o konkursie, Prezydent zamieszcza informację o możliwość zgłaszania kandydatów na członków komisji konkursowej.
4. W pracach komisji konkursowej mogą uczestniczyć specjaliści z głosem doradczym.
5. Wyboru przewodniczącego komisji konkursowej dokonają członkowie komisji na pierwszym posiedzeniu.
6. Do zadań komisji konkursowych należy ocena ofert złożonych na konkurs przez organizacje pozarządowe.
7. Opiniowanie ofert odbywa się w sposób jawny, na podstawie kryteriów oceny ofert zawartych w warunkach konkursowych.

8. Zlecenie zadania publicznego i przyznanie dotacji następuje w drodze zarządzenia Prezydenta.
9. Wyniki postępowania konkursowego są podane do publicznej wiadomości.

Rozdział X

Sposób oceny realizacji programu

1. Uwagi, wnioski i propozycje dotyczące Programu mogą być zgłaszane przez organizacje pozarządowe Prezydentowi.
2. Uwagi, wnioski i propozycje, o których mowa w pkt. 1, dotyczące projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe we współpracy z Miastem, będą wykorzystywane do usprawnienia bieżącej współpracy oraz przedstawiane Radzie Miasta w sprawozdaniu rocznym z realizacji Programu.
3. Miernikiem efektywności Programu będą uzyskane informacje dotyczące w szczególności:
 - a) liczby organizacji pozarządowych podejmujących zadania publiczne na rzecz społeczności lokalnej zlecone lub współfinansowane przez Miasto;
 - b) wysokości środków finansowych przeznaczonych z budżetu Miasta na realizację tych zadań;
 - c) łącznej ilości środków finansowych zaangażowanych przez organizacje pozarządowe w realizację zadań publicznych zleconych lub współfinansowanych przez Miasto.
4. Prezydent składa Radzie Miasta sprawozdanie z realizacji Programu w terminie do dnia 31 maja każdego roku za rok poprzedni.

Rozdział XI

Informacja o sposobie tworzenia programu oraz o przebiegu konsultacji

1. Corocznie w trybie określonym w ustawie jest uchwalany przez Radę Miasta Program na rok kolejny.
2. Program precyzuje m.in. szczegółowe cele i zakres współpracy, priorytetowe zadania publiczne oraz planowaną wysokość środków przeznaczonych na ich realizację na dany rok budżetowy.
3. Zarządzeniem Prezydenta powoływany jest zespół ds. przygotowania projektu Programu.
W skład zespołu wchodzi przedstawiciele wydziałów, Biura Kultury Bydgoskiej Urzędu Miasta Bydgoszczy oraz Rady Działalności Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy.
4. Projekt Programu na 2016 r. został przygotowany przez ww. Zespół w oparciu o uwagi i propozycje dostarczone zarówno przez wydziały i biura Urzędu Miasta Bydgoszczy, miejskie jednostki organizacyjne jak i Radę Działalności Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy.

5. Projekt Programu został przedstawiony do konsultacji organizacjom pozarządowym oraz Radzie Działalności Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy, w sposób zgodny z uchwałą w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi lub radą działalności pożytku publicznego, projektów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących ich działalności statutowej.
- 5.1 Zapowiedź konsultacji na siedem dni przed ich rozpoczęciem, została umieszczona na stronie internetowej Miasta.
- 5.2 Konsultacje przeprowadzono umieszczając projekt Programu na stronie internetowej Miasta www.bydgoszcz.pl w zakładce organizacje pozarządowe, gdzie został określony przedmiot, termin, formy konsultacji wraz z formularzem oraz numer telefonu do osoby odpowiedzialnej za przeprowadzenie konsultacji. Projekt został również rozesłany pocztą elektroniczną do organizacji pozarządowych, które są w bazie danych organizacji pozarządowych prowadzonej przez Miasto.
- 5.3 Konsultacje przeprowadzono w terminie od 7 do 28 września 2015 r.
- 5.4 We wskazanym wyżej terminie w konsultacjach wzięło udział kilkanaście organizacji pozarządowych.
- 5.5 Wynik konsultacji został umieszczony na stronie internetowej Miasta.
- 5.6 Rada Działalności Pożytku Publicznego Miasta Bydgoszczy po rozpatrzeniu projektu Programu, wydała opinię pozytywną.

Rozdział XII

Sposób informowania o działaniach realizowanych przez samorząd i organizacje pozarządowe

1. Miasto zobligowane jest do upubliczniania informacji dotyczących przede wszystkim:
 - a) ogłoszeń o otwartych konkursach ofert na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe;
 - b) informacji na temat rozstrzygniętych konkursach ofert na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe;
 - c) innych dokumentów wynikających ze współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi.
2. Miasto upowszechnia informacje za pomocą:
 - a) strony internetowej Miasta;
 - b) Biuletynu Informacji Publicznej;
 - c) tablicy informacyjnej w siedzibie Urzędu Miasta Bydgoszczy.

Rozdział XIII

Okres realizacji programu

Program realizowany będzie w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 r.